

Memorandum of Understanding

**Between the Government of Serbia and Royal Norwegian Ministry of Foreign
Affairs
Regarding**

Bilateral Project Assistance Program 2008

WHEREAS the Government of the Republic of Serbia (hereinafter referred to as Serbia) and the Royal Norwegian Ministry of Foreign Affairs (hereinafter referred to as Norway), agree to continue the co-operation between the two countries through an annual bilateral project assistance program (hereinafter referred to as the Program), which started in 2001.

THEREFORE the Parties (Norway and Serbia) have reached the following understanding as regards the bilateral assistance program for 2008:

PARAGRAPH 1 SCOPE AND OBJECTIVES

- 1.1 This Memorandum of Understanding (MoU) sets out the general commitments and provisions for the co-operation between Norway and Serbia in regard to the Program. Further terms and conditions for the support are stipulated in letters of approval, which will be issued by Norway for each project under the Program.
- 1.2 The funding provided by Norway under this Program is part of the transitional support granted to Serbia and amounts to NOK 71 000 000 (approximately EUR 8 000 000).
- 1.3 The overall objectives for this Program is to support the Republic of Serbia in:
  - Reform processes aimed at strengthening co-operation with and integration in European union and its structures;
  - Institution building and reform, including improved administrative capacity
  - Stabilisation and conflict prevention;
  - Economic development and employment generation, and
  - Support to vulnerable groups

PARAGRAPH 2 CO-OPERATION

- 2.1 The Parties will communicate and co-operate fully with the aim to ensure that the objective of the co-operation on the Program is successfully achieved. The granted financial support shall be realized in compliance with Norwegian rules and regulations, and according to relevant regulations of the Republic of Serbia.
- 2.2 The Parties agree to co-operate on preventing corruption within and through the Program, and will take rapid legal action to stop, investigate and prosecute in accordance with applicable law any person suspected of misuse of resources or

corruption in connection to the Program. The Parties will inform each other of any suspicion of corruption or misuse of resources pertaining to the Program.

- 2.3 The Parties will have annual meetings within the first quarter of each year, at appropriate level, to agree on the Program, project proposals and project implementation. Working level meetings and contacts will be arranged as needed.
- 2.4 As a general rule, overview of project proposals for inclusion in the Program shall be presented to Norway by 1 April each year. Project documents/applications/proposals shall thereafter be submitted to Norway in two groups, as early as possible or when ready. At the latest, the first group shall consist of at least 2/3 of the applications (and of the amount) and shall reach Norway no later than 1 June. The rest of the applications shall reach Norway no later than 15 September. However, exceptionally, Norway will consider proposals arriving after that date in 2008. The maximum period of implementation for the projects is 24 months.
- 2.5 Project proposals submitted to Norway, will be subject to discussion between the Parties before final funding approval is granted by Norway.
- 2.6 Project partners and implementing organizations may be agreed between beneficiaries and Norway for projects financed under this Program. The institution responsible for the implementation of the Norwegian bilateral support is stated in the letters of approval issued by Norway.

PARAGRAPH 3 GENERAL COMMITMENTS OF SERBIA

In order to ensure effective implementation of the Program's projects, Serbia will take all necessary measures to ensure that:

- 3.1 Financial or other resources made available by Norway will be used exclusively for the purposes agreed upon and in accordance with the terms and conditions stipulated in the letters of approval and further described in the project documents.
- 3.2 Funds made available by Norway, including any accrued interest, are properly accounted for and reflected in the plans, budgets and accounts.
- 3.3 The use of funds provided by Norway will not be impeded or delayed by currency or foreign exchange controls or charges imposed by Serbia. No such charges shall be paid from Norwegian contributions.
- 3.4. Bearing in mind that the assistance to Serbia is grant assistance, Serbia shall charge no custom duties, value added taxes or similar charges to implementing parties or beneficiaries on goods or other resources provided or financed by Norway.
- 3.5 Necessary licenses for import financed by Norway will be promptly granted by responsible Serbian institution.

- 3.6 Upon request, Serbian authorities will provide all information pertaining to the use of resources provided by Norway and enable representatives of the latter to visit and scrutinise project activities and to inspect project-related property, goods, records and documents.

PARAGRAPH 4 DISBURSEMENTS

- 4.1 A separate bank account for each project will be opened for disbursement of Norwegian funds. The necessary authorisation for the management of the accounts will be agreed by both parties.
- 4.2 As a main rule, funds will be disbursed upon receipt of each project's letter of approval. Respective recipients of the letters of approval will immediately, in writing, acknowledge receipt of the funds.
- 4.3 Any unspent disbursed funds and accrued interest shall be returned to Norway upon completion of projects unless otherwise agreed.

PARAGRAPH 5 PROCUREMENT

- 5.1 The procurement of goods, works and services will be performed in accordance with generally accepted procurement principles, good procurement practices and the procurement regulations of Serbia unless stated differently in the project proposal and approved by Norway in accordance with article 2.6 of paragraph 2 of this MoU.
- 5.2 No offer, gift, payments or benefit of any kind, which would or could, either directly or indirectly, be construed as an illegal or corrupt practice, e.g. as an inducement or reward for the award or execution of procurement contracts, will be accepted. Invitations as well as procurement contracts will, respectively, include a clause stating that the offer will be rejected and/or the contract cancelled, in case any illegal or corrupt practices have taken place in connection with the award or the execution of the contract.
- 5.3 Norway may perform or authorise the Ministry of Finance of the Republic of Serbia to perform preliminary and final examination of project-related procurements made by Serbia. The examination may be made in the form of a procurement audit. Serbia and the project implementing organisations/institutions shall provide all necessary documentation in this regard
- 5.4 Complete records and documentation pertaining to procurement shall be kept in an orderly manner for access for a minimum period of ten (10) years. Goods procured under this Program will become the property of Serbia upon termination of the projects, unless otherwise agreed.

PARAGRAPH 6

REPORTS

- 6.1 Ministry of Finance of the Republic of Serbia will collect and forward to Norway the final narrative reports, audited financial reports and other reports, as stipulated and agreed in letters of approval issued per project.

PARAGRAPH 7 RESERVATIONS

- 7.1 Norway reserves the right to withhold disbursements, reclaim funds and/or cancel this MoU or a letter of approval at any time in case e.g.:
- A project develops unfavourably in relation to its objectives,
  - substantial deviations from agreed plans or budgets occur,
  - resources to be allocated by Serbia are not provided as agreed,
  - reports and other documentation has not been submitted as agreed,
  - the financial management of the project is unsatisfactory.
- 7.2 Before Norway takes any action as referred to in Section 7.1 above, the Parties shall consult with a view to reaching a solution in the matter.

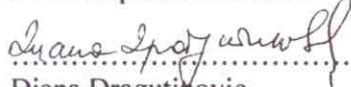
PARAGRAPH 8 DURATION – DISPUTES

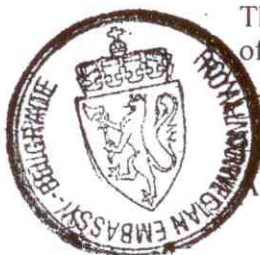
- 8.1 The MoU will commence on the date of its signature, and will remain in force until the Parties have fulfilled all commitments arising from it, including reporting and auditing. Whether the commitments are fulfilled, shall be determined in consultations between the Parties.
- 8.2 The Parties will distribute copies of this MoU to the respective ministries, authorities and other institutions involved in projects or otherwise in need of information on its content.
- 8.3 Notwithstanding the previous clause each party may terminate the MoU upon three months written notice.
- 8.4 If any dispute arises relating to the implementation or interpretation of the MoU or a letter of approval, the Parties shall consult with a view to reaching a solution.

This Memorandum of Understanding is signed in two originals in English language.

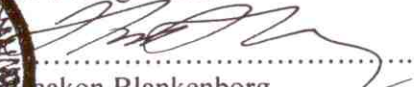
Belgrade, 27th of February 2009

The Ministry of Finance
of the Republic of Serbia

.....
Diana Dragutinovic
Minister

The Royal Norwegian Ministry
of Foreign Affairs

.....
Jaakon Blankenborg
Ambassador

Annex – 2008 Projects

Name	Ministry	Beneficiary	Partner	Donations (in euro)	Name
1	Capacity building for implementation of Children's Environment and Health National Action Plan (CEHAP) in Serbia and raising public awareness	Ministry of health		Public Health Association of the Republic of Serbia	108,600.00
2	Modernization and integration of the Labour Inspection System with ILO and EU standards	Ministry of labour and social policy		Ministry of labour and social policy	217,540.00
3	Development of Youth Entrepreneurship in Serbia	Ministry of Youth and Sport	Business Innovation Programs (BIP), Agency for development of SMEs, Ministry of economy and regional development	Business Innovation Programs (BIP)	456,683.00

4	Reconstruction and revitalization of agricultural households and farmers cooperatives according to west European (Norwegian) model with in Republic of Serbia	Ministry of agriculture, forestry and water management	Oksnevad Videregaende Skole, Time Videregaende Skole and Norsk Selger Utvikling.	Jaeren Produktivkling	410,734.00
5	Building local mechanisms for social inclusion	Ministry of Public administration and Local Self-government	Standing Conference of Towns and Municipalities (SCTM) Centre for Liberal-Democratic Studies (CLDS) 10 underdeveloped municipalities	IMG (International Management Group) Standing Conference of Towns and Municipalities (SCTM) Centre for Liberal-Democratic Studies (CLDS)	671,054.00
6	Mini pitches intended for young people	Ministry of Youth and Sport	Municipalities in Serbia	IMG (International Management Group)	500,000.00
7	Improving the delivery of Justice in the Courts in Serbia – phase II	Ministry of Justice		International Management Group (IMG)	749,860.00
8	Serbia and the EU- Preparing for EU Accession Project proposal 2008-2009 for training and assisting Serbian government officials in EU affairs	SEIO	The Brussels Office	The Brussels Office	399,368.00
9	Schools for future Phase I	Ministry of Education	Higher Economical School Leskovac	IMG (International Management Group)	1,492,545.00

10	Automation of the Vacancy Filling Process in Public Administration	Government of the Republic of Serbia - HR Office		Government of the Republic of Serbia - HR Office	395,851.00
11	Strengthening Capacities of Serbian Administration for EU Integration	SEIO	Belgrade Open School European Competence Ltd	Belgrade Open School	733,283.00
12	GOP project - Towards the more effective implementation of reforms - Phase III	Government of the Republic of Serbia		Deputy Prime Minister Office DIA	673,915.00
13	Pig Breeding The Norwegian way Phase III - Creating viable work opportunities through knowledge and staying ahead through world leading pig breeding	Ministry of agriculture, forestry and water management		Vefsn landbruksskole	395,000.00
14	Hydrological flood forecasting system for small and medium sized catchments in Serbia 2009	Ministry of agriculture, forestry and water management		Norwegian Water Resources and Energy Directorate	141,555.00
15	JYHO 5- Development of community policing through facilitating training and problem oriented policing in the Republic of Serbia	Ministry of Interior	Norwegian Police Directorate	IMG (International Management Group)	449,142.00

16	SINTEF ENTRANSE Exit phase 2008	Ministry of economy and regional development		SINTEF	450,000.00
----	---------------------------------	--	--	--------	------------

Меморандум о разумевању

између Владе Републике Србије и Министарства спољних послова Краљевине Норвешке који се односи на

Програм помоћи у оквиру пројекта билатералне сарадње за 2008. годину

Влада Републике Србије и Министарство спољних послова Краљевине Норвешке сагласили су се да наставе сарадњу путем годишњег програма помоћи у оквиру пројекта билатералне сарадње (у даљем тексту: Програм), који је започео 2001. године.

Уговорне стране постигле су следећи споразум који се односи на програм билатералне помоћи за 2008. годину:

ЧЛАН 1 ОБИМ И ЦИЉЕВИ

- 1.1 Овај Меморандум о разумевању (МоР) утврђује опште обавезе и принципе сарадње између Владе Републике Србије и Министарства спољних послова Краљевине Норвешке у вези са Програмом. Остали услови подршке наведени су у писмима за одобрење пројекта, које ће Министарство спољних послова Краљевине Норвешке издати за сваки пројекат у оквиру Програма.
- 1.2 Средства која Министарство спољних послова Краљевине Норвешке обезбеђује по овом Програму су део подршке која је одобрена Влади Републике Србије за транзицију и износе НОК 71.000.000 (приближно 8.000.000 евра).
- 1.3 Свеобухватни циљеви овог Програма су подршка Републици Србији у:
  - Процесима реформи који имају за циљ јачање сарадње са Европском унијом и интеграцију у унију,
  - Изградњи институција и реформама, укључујући побољшање управних капацитета,
  - Стабилизацији и спречавању конфликта,
  - Економском развоју и отварању нових радних места, и
  - Помоћ угроженим категоријама становништва

ЧЛАН 2 САРАДЊА

- 2.1 Уговорне стране ће комуницирати и сарађивати у сваком погледу у намери да се обезбеди успешно остваривање циља сарадње на пројектима из Програма. Одобрена финансијска подршка оствариваће се у складу са прописима и правилима Министарства спољних послова Краљевине Норвешке и према прописима Републике Србије.

- 2.2 Уговорне стране су сагласне да сарађују на спречавању корупције у реализацији Програма, и да предузимају брзе поступке за заустављање, испитивање и гоњење, у складу са законом, сваког лица осумњиченог за злоупотребу средстава или корупцију у вези са Програмом. Стране ће обавештавати једна другу о свакој сумњи у корупцију или злоупотребу средстава која се односе на Програм.
- 2.3 Стране ће одржавати годишње састанке у првом тромесечју сваке године, на одговарајућем нивоу, ради договора о Програму, предлозима пројеката и спровођењу пројеката. Састанци и контакти ће бити организовани према потреби.
- 2.4 Опште је правило да се преглед предлога пројеката ради њиховог укључења у Програм, доставља Министарству спољних послова Краљевине Норвешке до 1. априла сваке године. Пројектна документа/пријаве/предлози се после тога достављају Министарству спољних послова Краљевине Норвешке у две групе, што је пре могуће или када су спремни. У крајњем случају, прва група ће се састојати од најмање две трећине пријава (и износа) и треба да стигне у Министарство спољних послова Краљевине Норвешке најкасније до 1. јуна. Остали део пријава треба да стигне у Министарство спољних послова Краљевине Норвешке најкасније до 15. септембра. Међутим, у изузетним случајевима, Министарство спољних послова Краљевине Норвешке ће разматрати и предлоге који стигну после тог датума. Максимални период спровођења сваког пројекта је 24 месеца.
- 2.5 Предлози пројеката који су достављени Министарству спољних послова Краљевине Норвешке, биће предмет разговора између уговорних страна пре него што Министарство спољних послова Краљевине Норвешке коначно додели средства.
- 2.6 Корисници и Министарство спољних послова Краљевине Норвешке могу се међусобно договорити о партнерима у пројектима и организацијама за спровођење, за пројекте који се финансирају из овог Програма. У писмима одобрења за пројекте Министарство спољних послова Краљевине Норвешке навешће установу одговорну за спровођење пројекта.

ЧЛАН 3 ОПШТЕ ОБАВЕЗЕ СРБИЈЕ

Како би се осигурало делотворно спровођење пројеката у оквиру Програма, Влада Републике Србије ће предузети све неопходне мере како би се осигурало да се:

- 3.1 Финансијска и друга средства која је Министарство спољних послова Краљевине Норвешке ставило на располагање, користе искључиво у договорене сврхе и у складу са условима који су наведени у одобрењима и детаљно описани у пројектним документима.

- 3.2 Средства која је Министарство спољних послова Краљевине Норвешке омогућило, укључујући и припадајућу камату, прописно књиже и огледају у плановима, буџетима и рачунима.
- 3.3 Употреба средстава која обезбеђује Министарство спољних послова Краљевине Норвешке неће бити ометана нити одлагана монетарним или девизним контролама или таксама које Република Србије прописује. Такви трошкови се неће плаћати из доприноса Министарства спољних послова Краљевине Норвешке.
- 3.4. Имајући у виду да је помоћ Републици Србији бесповратна помоћ, неће се наплаћивати царине, порез на додату вредност ни сличне таксе странама које спроводе Програм или корисницима, за робу или друга средства која Министарство спољних послова Краљевине Норвешке обезбеђује или финансира.
- 3.5 Надлежни органи Републике Србије ће одмах издати потребне дозволе за увоз који норвешка страна финансира.
- 3.6 На захтев, надлежни органи Републике Србије ће обезбедити све информације које се односе на коришћење средстава која обезбеђује Министарство спољних послова Краљевине Норвешке, а представницима ове друге ће се омогућити да испитају и пажљиво прегледају пројектне активности, као и да прегледају имовину, робу, евиденцију и документа која се односе на пројекат.

ЧЛАН 4 ПЛАЋАЊА

- 4.1 За сваки пројекат ће бити отворен посебан банкарски рачун за исплату норвешких средстава. Уговорне стране ће се међусобно договорити о овлашћењима која су потребна за управљање рачунима.
- 4.2 Основно је правило да ће се средства исплаћивати по пријему одобрења за сваки пројекат. Односни примаоци одобрења ће одмах, у писменој форми, потврдити пријем средстава.
- 4.3 Сва непотрошена средства и припадајућа камата вратиће се Министарству спољних послова Краљевине Норвешке по завршетку пројеката осим ако није другачије договорено.

ЧЛАН 5 НАБАВКА

- 5.1 Набавка робе, радови и услуге обављаће се у складу са опште прихваћеним начелима јавних набавки, добром праксом јавних набавки и прописима о јавним набавкама који се примењују у Републици Србији.
- 5.2 Неће се прихватити ниједна понуда, поклон, исплате или корист било које врсте, које би се протумачиле или које би могле да се протумаче, било директно или индиректно, као незаконита или непрописна пракса, као што је

на пример подстицање или награда за доделу или извршење уговора о набавци. Позиви за достављање понуда, односно уговори о набавци ће имати клаузулу у којој се наводи да ће се понуда одбацити и/или уговор поништити, у случају да се примењује било каква незаконита или непрописна пракса у вези са доделом или извршењем уговора.

- 5.3 Норвешка страна је сагласна да Министарство финансија обави прелиминарно или коначно разматрање набавки које је српска страна извршила а односе се на пројекат. Разматрање се може обавити у виду ревизије набавке. Српска страна и организације/установе које спроводе пројекат обезбедиће сву потребну документацију с тим у вези.
- 5.4 Комплетна евиденција и документација које се односе на набавку водиће се на уобичајен начин како би биле доступне у периоду од најмање десет (10) година. Роба која се набави у оквиру овог Програма постаће својина Републике Србије по престанку пројеката, осим ако није другачије договорено.

ЧЛАН 6 ИЗВЕШТАЈИ

- 6.1 Министарство финансија као координатор програма у Републици Србији ће прикупљати и норвешкој страни достављати извештаје о завршетку пројекта, финансијске извештаје у којима је извршена ревизија и друге извештаје, како је предвиђено и договорено у одобрењима за сваки пројекат.

ЧЛАН 7 ОГРАНИЧЕЊА

- 7.1 Норвешка страна задржава право да обустави исплате, поврати средства и/или поништи овај Меморандум о разумевању или одобрење у случају да:
- пројекат неповољно напредује у односу на његове циљеве,
  - дође до битних одступања од договорених планова или буџета,
  - српска страна не обезбеди одређена средства као што је договорено,
  - извештаји и друга документација нису достављени како је договорено,
  - је финансијско управљање пројектом незадовољавајуће.
- 7.2 Пре него што Норвешка страна предузме било какве поступке из става 7.1, овог члана стране у Програму ће се консултовати ради постизања решења по одређеном питању.

ЧЛАН 8 ТРАЈАЊЕ – СПОРОВИ

- 8.1 Меморандум о разумевању ступа на снагу на дан његовог потписивања, и остаје на снази док стране не испуне све обавезе које проистичу из истог, укључујући достављање извештаја и ревизију. У консултацијама између уговорних страна утврдиће се да ли су све обавезе извршене.

- 8.2 Уговорне стране ће доставити примерке овог Меморандума о разумевању надлежним министарствима, органима и другим укљученим у пројекте, као и онима којима су потребне информације о његовом садржају.
- 8.3 Без обзира на горе наведену одредбу, свака уговорна страна може раскинути овај Меморандум о разумевању на основу писменог обавештења које ће доставити другој уговорној страни најмање три месеца унапред и које ће садржати објашњење како ће се овај раскид одразити на пројекте који су у току.
- 8.4 Ако дође до неког спора у вези са спровођењем или тумачењем овог Меморандума о разумевању или одобрења, стране ће се консултовати ради постизања решења.

Овај Меморандум о разумевању састављен је у два оригинална примерка на енглеском језику.

Београд, фебруар 2009. године

 Влада Републике Србије

Диана Драгутиновић,
Министар

Министарство спољних послова
Краљевине Норвешке

Gaakon Blankenborg,
Амбасадор

